

Ressourcerum – Fremtidens By

Indhold

MATERIALE TIL GENEREL INSPIRATION	2
Arkitektur.....	2
Byplanlægning	2
Metoder.....	2
Film	2
FREMTIDENS BY OG FAGENE.....	3
Billedkunst	3
Biologi.....	3
Dansk	4
Design	4
Dramatik	4
Engelsk.....	4
Erhvervsøkonomi.....	5
Filosofi	5
Fysik	6
Idræt	6
Informationsteknologi.....	6
Kemi.....	7
Klassiske fag.....	7
Matematik	7
Musik	8
Naturgeografi	8
Psykologi.....	8
Religion	10
Romanske sprog	10
Samfundsfag	11
Tysk.....	12

MATERIALE TIL GENEREL INSPIRATION

Arkitektur

Dansk Arkitekturcenter: www.dac.dk

Her får du inspiration og forskellige faglige indfaldsvinkler til arkitektur.

<http://www.arksite.dk/wm141795>

Byplanlægning

Guide til byplanlægning og metodesheets: www.byplanlab.dk

By og livsstil. Meget inspirerende site om verdens største byer – på engelsk.

<http://urban-age.net/>

Tidsskiftet Kosmorama. Dette nummer handler bl.a. om film og storbyen fra 1920 til i dag.

www.dfi.dk/Filmhuset/Cinamateket/Kosmorama/Kosmorama-244.aspx

Metoder

Metoder til arbejdet med byen. 9 metodeark udviklet til naturgeografi med mulig anvendelse i andre fag

www.byplanlab.dk/?q=node/983#download

Film

Cities on Speed. Fire dokumentarfilm, bl.a. om byplanlægning i Bogotá, Cairo, Shanghai og Mumbai. Der er lærervejledninger til filmene.

www.dr.dk/gymnasium/emner/cities_on_speed/default.asp

La Zona. Spillefilm om classeskel i Mexico City og om konsekvenserne af de riges ghettodannelse af frygt for de fattige.

Drømme i København. Dokumentar, instrueret af Max Kestner. Find den på filmstriben.

www.filmstriben.dk

FREMTIDENS BY OG FAGENE

Billedkunst

UTOPOLIS. Billedkunsthold fra tre gymnasier kom med deres bud på fremtidens by:
http://sofie3.ci.kk.dk/skoler/sankt_annae_gymnasium4/index.php?id=20 .

Der er mere om de innovative unge og deres projekter her:
<http://politiken.dk/debat/kroniker/ECE549387/innovative-unge-er-kult/>

Byrekonstruktioner: Se opgaveforslag fra Brandts Klædefabrik:
<https://sites.google.com/site/arkitekturworkshopbrandts/>

Intervention i byrummet. Hvordan kan menneskers opfattelse af byrum ændres ved kunstneriske indgreb? Se fx denne hjemmeside for svar: <http://www.lyslyd.com/da>

Se også her: <http://www.misskato.dk/?tag=kunst-i-byrummet> og her:
<http://www.kunsten.nu/artikler/artikel.php?ugens+kunstner+asbjorn+skou+armsrock&print=1>

Politisk kunst i byrummet. Gruppen Superflex har gjort mange tiltag, der politiserer byens sociale rum. Find eksempler her: <http://superflex.net/>

Kunstplanen. En strategi for integrationen af kunst i byens udvikling, som har involveret beboere og beskæftiget sig med spørgsmål relateret til det offentlige rum. Læs videre her:

http://www.kopenhagen.dk/interviews/interviews/interviews_2011/interview_kerstin_bergendal/

Biologi

1900-tallet betød en vækst i byernes villakvarterer. I dag udgør villahaverne en betydelig del af landets areal. Haven er normalt et sted hvor vi bruger vores fritid, men de er også vigtige i forhold til vores natur og naturkvalitet.

Hvordan kan vi sikre gode levesteder for dyr og planter, og samtidig tilgodese havens rekreative funktion?

<http://find-freelancer.dk/DocumentArchive/Files/84/484/2177.pdf>

Byens fællesarealer har mange funktioner. De er åndehuller for fortravlede byboere, som stiller æstetiske krav, de opfylder tekniske funktioner som parkering eller vandaflledning, de har specielle funktioner i forhold til koncerter eller begravelser. Samtidig er de levesteder for byens vilde liv, som stiller krav til deres biotop. Fællesområderne vedligeholdes, og det koster penge. Hvordan kan vi anlægge og vedligeholde gode fællesområder, som forener disse krav? Hvor tit skal man fx slå græs?

<http://www.kk.dk/Borger/ByOgTrafik/GroenneOmraader/Parker/DriftOgUdvikling/RenOgVedligeholdelse.aspx>

Kan man dyrke sin egen mad i byen? I nogle storbyer slår restauranter sig op på hjemmedyrkede råvarer. Konceptet er at bidrage til bæredygtighed og at sikre fødevarernes friskhed og kvalitet. Men hvad er kvalitet egentlig, og hvordan kan produktionen tilrettelægges? Hvor meget af fødevareforsyningen kan egentlig baseres på lokal produktion?

[HTTP://ROBERTASPIZZA.COM/](http://ROBERTASPIZZA.COM/)

Dansk

Byen som scene, af Dorte Skot-Hansen. Fokus på de nye strømninger i kulturpolitikken, hvor begreber som oplevelsesøkonomi og kulturel byudvikling indgår

<http://www.bf.dk/da/DitFag/BFOgFaget/Faglige%20publikationer/Byen%20som%20scene%20-%20kultur-%20og%20byplanlægning%20i%20oplevelsessamfundet>

Forstad på forkant. Strategi for Albertslund 2012-15. Fokus på fællesskab og velfærdsstat.

<http://www.albertslund.dk/Politik/Strategierogpolitikker/Strategier/~media/albertslund%20-%20filer/Politik/ForstadPaaForkant.ashx>

Design

Eksempler på byprojekter udarbejdet af Gehl Architects:

<http://www.gehlarchitects.com/#/159110/>

Copenhagenisation: Om at udbrede en cyklekultur til andre storbyer:

<http://edition.cnn.com/video/?/video/business/2011/06/07/qmb.fc.copenhagenisation.cnn>

Dramatik

Fremtidens by og kulturhuse- teater, dans og musik

<http://www.loa-fonden.dk/inspiration/kulturhuse/fremtidens-idraets--og-kulturhus,-naestved>

<http://www.koege.dk/Kultur-og-Fritid/Kulturhus/~media/Files/Pdf-mm/Kultur%20og%20fritid/NytKulturhus/idekonkurrenceprogram.ashx>

Fremtidens by og lydmiljøer

<http://www.lydteknologi.dk/content/nyhedsbrev-050511-designede-lydmilj%C3%B8er-hos-ramb%C3%B8ll-i-%C3%B8restaden>

<http://www.sonovision.dk/>

Engelsk

Megen litteratur tematiserer byen og dens liv, og de betingelser for liv, den frembyder – den gyldne stad eller et forbandet sted. Eksempler kan være:

- Paul Auster, *City of Glass* (1985)
- Don DeLillo, *Cosmopolis* (2003)
- Joseph Conrad, *The Secret Agent* (1907)
- Jennifer Egan, *Emerald City* (noveller 1989-1996)
- Andrea Levy, "Loose Change" (2004)
- Anna Hope, "A Gap of Sky" (2008)
- William Blake, "London" (1794)

Slumdog Millionaire. Britisk film om livet i Mumbai med udgangspunktet i en 18-årig drengs oplevelser.

Sammenlignes med *Cities On Speed*.

Byen som hovedperson – fiktivt eller ej:

- TV-serien *The Wire* [Baltimore]
- TV-serien *Treme* [New Orleans efter Hurricane Katrina]
- New Orleans' genopståen efter Katrina – fx skildret i nyhedsmedier:
http://www.usatoday.com/news/nation/2007-10-31-wild-new-orleans_N.htm?loc=interstitialskip

Dystopiellerutopi: Alan Weisman, *The World Without Us* (2007)

Erhvervsøkonomi

Foredrag om fremtiden

http://www.fremforsk.dk/foredrag.asp?gclid=CO6lfPN_68CFYXP3wodIjE1VQ

Filosofi

"Hvorfor danskere kan li' mursten?" Af filosofiprofessor Arno Victor Nielsen. Tematiserer industrialiseringen (masseproduktionen) og boligens funktion. Hvad vil vi bruge boligen til?
<http://rasmusbroennum.wordpress.com/2008/12/10/hvorfor-danskere-kan-li%c2%b4-mursten/>

Filosofi og arkitektur i det 20. århundrede, Carsten Thau (red.): Kunstakademiets Arkitektskole, Kbh. 2006. Tematiserer de syn på mennesket og fællesskab, der historisk har domineret arkitekturen.

Tusind plateauer - Kapitalisme og Skizofreni. Af Gilles Deleuze og Félix Guattari 2005, 1. udgave. Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler. Tematiserer de anderledes eksempler på arkitektur, der er fremadrettet.

Fysik

Om transport i fremtidens by

<http://www.climateminds.dk/index.php?id=605>

Byøkologi – Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger

<http://www.fbbb.dk/>

Mange gode henvisninger - fx denne: <http://www.fbbb.dk/Default.asp?ID=898>

Københavns klimaplan

http://www.kk.dk/sitecore/content/Subsites/Klima/SubsiteFrontpage/~/_media/491B1EC4F6B14FC9A31F9373AA54F02D.ashx

Idræt

Idrætsrummene ændrer sig og idræt/bevægelse vil få en central rolle i forhold til at løse forskellige sociale og sundhedsmæssige udfordringer som fremtidens by står overfor.

Power point præsentation af Marianne Levinsen, Fremtidens brugere og forbrugere på idrætsområdet.

[http://www.fremforsk.dk/media/Fremtidens brugere og forbrugere paa idraetsomraadet frem m od 2020.pdf](http://www.fremforsk.dk/media/Fremtidens_brugere_og_forbrugere_paa_idraetsomraadet_frem_m_od_2020.pdf)

WHO – Europe. Edwards and Tsourus: *A Healthy City is an Active City*, WHO 2008

http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0012/99975/E91883.pdf

Jon Pape: *Grønne uderum som urbane uderum*, Københavns Kommune

http://www.regjeringen.no/upload/subnettsteder/framtidens_byer/Byrom/Byromskonferansen_16062011/Kobenhavn_Gronne_uderum_som_urbane_uderum_Jon_Pape_16062011.pdf

Informationsteknologi

Jesper Bo Jensen: *Automation i fremtiden*:

http://www.fremforsk.dk/media/Automation_fremtiden.pdf

En undersøgelse af informationsteknologiens konsekvenser for byrummene og et planforslag for Sydhavnsområdet, der tager højde for den fremtidige udvikling:

Fremtidens by. Af Anette Lindegaard Christensen m.fl, Læreanstalternes Fælles Byplankursus, 2002

Kemi

Transport i fremtidens by skal være "bæredygtig" og "forureningsfri".

Materialer på fx "Affald på tanken", rettet mod folkeskolens ældste klasser:

<http://www.energi.case.dtu.dk/English/Kap4-Biomasse.aspx>)

eller "Fra halm til bioethanol, en bioteknologisk udfordring", Biotech Academy:

<http://www.biotechacademy.dk/undervisningsprojekter/bioethanol.aspx>

giver inspiration til mulighederne.

Fremtidens by skal **bygges** - men hvad skal/kan benytte som byggematerialer i fremtiden? Hvordan påvirker de arkitekturen? Hvordan udformes en bæredygtig arkitektur? På 20 min fortæller Kasper Guldager Jørgensen, arkitektfirmaet 3XN, om *Fremtidens byggematerialer*:

http://www.dr.dk/DR2/Danskernes+akademi/Design_Arkitektur/Fremtidens_byggematerialer.htm

Vand – ressourcer og håndtering - hvordan kommer vi af med kloakvandet, og hvordan får vi rent drikkevand til fremtidens by?

Læs Marina Bergen Jensen, professor i "design og konstruktion af bylandskaber tilpasset klimaforandringer" på Skov & Landskab, Det Biovidenskabelige Fakultet, KU bidrag på *Inspirationsdag for naturvidenskabs- og matematiklærere 2012* på KU.

http://www.science.ku.dk/inspirationsdag/2012/materialer_fra_dagen/

Links til flere inspirationskilder:

http://sl.life.ku.dk/forskning/landskab_og_byer/vand_ressourcer_og_haandtering.aspx

http://sl.life.ku.dk/forskning/landskab_og_byer/vand_ressourcer_og_haandtering/dobbeltporoes_filtrering.aspx

Klassiske fag

Nutidens byer er på mange måder bygget på baggrund af traditioner fra antikken. Og en viden om, hvordan denne sammenhæng er, er væsentlig for at forstå, hvorfor moderne byer ser ud, som de gør.

I linket herunder til Ostia Antica, Det antikke Roms havneby, kan man se, hvordan en by i antikken så ud og studere forudsætningerne for moderne bydannelser. Måske er der stadig inspiration at hente i antikken, når fremtidens by skal formes, eller måske kan man få øje på muligheder for at gøre det på en anden og bedre måde.

<http://www.ostia-antica.org/>

Matematik

Lad hvert menneske være et knudepunkt og lad hver relation mellem mennesker være en linje mellem to knudepunkter. Et netværk er en grafisk illustration af mennesker og relationer. Hvor mange forskellige netværk kan 5, 10 eller 15 mennesker lave?

Hvor er verden dog lille: <http://www.bio.au.dk/~biojmo/Galatea/NETWORK%20BOOK.pdf>

Flere resurser på www.matx.dk (Fagkonsulent)

Musik

Fremtidens by og kulturhuse- teater, dans og musik

<http://www.loa-fonden.dk/inspiration/kulturhuse/fremtidens-idraets--og-kulturhus,-naestved>

<http://www.koege.dk/Kultur-og-Fritid/Kulturhus/~media/Files/Pdf-mm/Kultur%20og%20fritid/NytKulturhus/id%C3%A9konkurrenceprogram.ashx>

Fremtidens by og lydmiljøer

<http://www.lydteknologi.dk/content/nyhedsbrev-050511-designede-lydmilj%C3%B8er-hos-ramb%C3%B8ll-i-%C3%B8restaden>

<http://www.sonovision.dk/>

Naturgeografi

Mere end 100 cases om bæredygtig udvikling i hele verden: www.bæredygtigebyer.dk

Det danske planlægningssystem omkring rumlig organisering. Om byliv, forstæder, grønne arealer: www.naturstyrelsen.dk/planlaegning/

Den ny urbanitet.

TEMA: Jordens befolkning vokser, og langt den største tilvækst sker i byerne. Omkring 60 procent af verdens befolkning, som i dag er lige under syv milliarder mennesker, bor i byerne. Den udvikling vil kun forstærkes i fremtiden

http://www.ecocouncil.dk/index.php?option=com_content&view=article&id=1675:den-nye-urbanitet&catid=129:go2011&Itemid=236

Guide til byplanlægning og metodesheets: www.byplanlab.dk

Klimatilpasning, fx håndtering af regnvand: www.laridanmark.dk

Psykologi

Helsehaver for den ældre del af befolkningen: <http://stud.epsilon.slu.se/2311/>

Psykologi kan inddrages omkring feltet arkitekturpsykologi og miljøpsykologi, der bl.a. beskæftiger sig med, hvordan man kan indrette miljøer så mennesker trives bedst muligt, fx i forbindelse med byrum, kontorer eller institutioner. Det er lidt vanskeligt at få de korrekte links for pdf filer, men her er hjælp til søgning.

Byrum og deres betydning for borgernes trivsel

<http://www.mbbi.dk/publikationer/bolignaere-byrum>

Publikation om bolignære byrum, Søg: Bjarne Boye Nielsen - Byrum, liv og kultur som investering. Der kommer en pdf fil frem.

Artiklen skriver om etablering af nye byrum som en udfordring for både arkitekter, politikere og byens borgere, fx. at trivsel i byrummet er en forudsætning for en god ejendomsinvestering, og at

byrummet skal anspore til kreativitet, inspirere og pirre sanserne - ikke kun visuelt, men også via dufte og lyde. Artiklen er også inde på Feng Shui principper som en måde at indrette byrummet på i Østen.

Indlæg fra andre arkitekter <http://www.bedrebyrum.dk/program.htm>

Søg: Arkitekturpsykologi - idrætsrum som med-og modspiller.

En pdf-fil med en afhandling af Kirsten Kaya Roessler med en god introduktion, hvor der tales om samarbejdet mellem arkitekter og psykologer, psykologisk forskning etc. Meget inspirerende - ikke bare til arbejde med idræt og psykologi men i det hele taget i forhold til arkitekturpsykologi.

Helbredende arkitektur

Om at indrette miljøer så man trives, både i det offentlige rum og i det private. Der tales om den lange tradition i dansk arkitektur med at tænke i at skabe gode rum og rammer for menneskelivet. Her er også et link til Danske Regioners hjemmesider, hvor man kan se mere om helbredende arkitektur i forhold til sygehusbyggeri. Der er også et link til et norsk temanummer om arkitekturpsykologi.

<http://strategiskindretning.dk/wordpress/?cat=11>

Søg: Rågsved Hålsoträdgård - og der kommer en pdf fil med afhandling om stedet.

- med fokus på 'det restorative' (dvs. genoprettende eller helende miljø) især i forhold til ældre. Afhandlingen har et teoretisk hvordan naturen og en hensigtsmæssigt indrettet have kan virke beroligende på patienter og ældre. Rågsved er et ældrecentrum i Sverige, og forfatteren har besøgt stedet og foretaget en undersøgelse, bl.a. af indretning af haven omkring plejecentret og havens muligheder for aktivitet og social kontakt med udgangspunkt i beboernes behov. Her er gode muligheder for at kunne få inspiration til at tænke innovativt omkring indretning af et område omkring en institution - ikke bare for ældre men også børn. Se fx her om sansehaver

<http://www.sansehaver.dk/asp/side/sansehaven.html>

Terapihaver

Her er mulighed for at arbejde sammen med biologi omkring haven som en mulighed for stressramte

Koch, N. E., Stigsdotter, A. U. K., Randrup, T. B., & Nilsson, K. S. B. (2008). Konceptmodel Terapihaven Nacadia: en model for terapihaver og haveterapi for stressramte i Danmark. Københavns Universitet.

Mere om konceptet på dette link:

[http://curis.ku.dk/portal-life/en/publications/konceptmodel-terapihaven-nacadia\(48d08620-bd58-11dd-8e02-000ea68e967b\)/export.html](http://curis.ku.dk/portal-life/en/publications/konceptmodel-terapihaven-nacadia(48d08620-bd58-11dd-8e02-000ea68e967b)/export.html)

En helbredende tur i parken: <http://www.information.dk/94461>

Artiklen omtaler bl.a. en terapihave i Malmø, hvor langtidssygemeldte kan rekreere sig betalt af A-kassen, og der er reference til miljøpsykologen Karsten B. Hansen.

Søg: Sundhed og landskabsarkitektur

En pdf fil med en kort artikel af Ulrika K. Stigsdotter og Thomas B. Randrup, der taler om

mulighederne for at indføre det mentale perspektiv i byplanlægning. Masser af psykologisk teori og terminologi.

Søg: Rigets have - en lindrende have?

En afhandling om Rigshospitalets have af Julie Foged Andersen.

Her er teori og det kobles til fænomenet 'restorativt miljø'

<http://ex-epsilon.slu.se:8080/archive/00002607/01/RIGETSHAVEkomprimeret.pdf>

Søg: Grøn terapi.

En artikel af landskabsarkitekten Mie Augustenborg, hvor hun bl.a. taler om en terapihave i Malmø og en terapihave i Hørsholm (Arboretet).

Naturen - og byen med naturrum?

Søg: Naturen - Statens institut for folkesundhed.

En pdf fil om betydningen af naturen for folkesundhed. Et indledende teoretisk afsnit som kan inspirere.

Søg: Naturen stimulerer aktivitetsudførelse.

En pdf fil om betydning af den nære natur i hverdagen, bl.a. i forhold til skabelse attraktive rekreative miljøer i det offentlige rum og udearealer til diverse befolkningsgrupper med forskellige behov. En publikation af ergoterapeut Lise Nevstrup Andersen.

Religion

Udvikling eller status quo i arkitekturen i formen af religiøse bygninger.

Kanonisk stilstand eller kulturarvens udvikling. Af Axel Bolvig.

http://www.bolvig.info/bolvig/Bger_artikler_files/Kanonisk%20stilstand%20eller%20kulturarvens%20udvikling.pdf

Religiøse principper i arkitekturen med Feng Shui som eksempel.

http://da.wikipedia.org/wiki/Feng_Shui

Rudolf Steiners arkitektoniske principper

<http://antroposofi.dk/arkitektur/>

Romanske sprog

Fremtidens by

- Byen i den spanske filminstruktør Pedro Almodóvars filmunivers.
- Barcelona: Filmen ”*Biutiful*” af instruktøren Alejandro González Iñárritu. Sammen med matematik
- Paris 1850

Inspirerende site om problemerne i byen Mexico City. Kan anvendes i samarbejde med naturgeografi:

http://urban-age.net/03_conferences/conf_mexicoCity.html

Samfundsfag

Nyskabelser i almene boliger:

Jane Sandberg: *Lad os få respekten for de almene boliger tilbage*. Politiken, 4. oktober 2011.

Jane Sandberg er direktør i Arkitektforeningen

http://www.bedrebyrum.dk/pdf/bjarne_boye_nielsen.pdf

Lasse Lavrsen: *Dér hvor ressourcerne er*. Information | 22.10.2011

Klasseforskellene i Vesten bliver mere og mere udtalte, mener sociologen Richard Florida. Vi har brug for at tale åbent om de socio-økonomiske forskelle mellem uddannelser, jobfunktioner og en voksende adskillelse mellem by og land. En ny klassekamp er i gang - vi flytter os bare ikke.

Frank Jensen, Bo Asmus Kjeldgaard, Anne Vang, Pia Allerslev, Ninna Thomsen, Mikkel Warming, Klaus Bondam, Mogens Lønborg og Carl Christian Ebbesen: *Her er visionen for fremtidens København*. Politiken | 17.06.2010|

I 2025 vil København ikke være til at kende. Nye bydele er skudt op, mens andre har fået nye kvaliteter. Tag med byens borgmestre på en rejse ind i fremtiden.

Hans Larsen: *Nordsjælland udfordrer København*. Berlingske | 22.07.2011

Byudvikling. Flere og flere børnefamilier vælger parcelhuset i sovebyerne fra og bliver boende i hovedstaden. Nu vil en række nordsjællandske kommuner forsøge at vende den udvikling ved at bygge nye attraktive boliger. Dermed håber de på at få flere erhvervsaktive skatteborgere.

Aarhus Kommune: De bynære havnearealer.

http://www.aarhusportalen.dk/de_bynaere_havnearealer.asp

Ministeriet for By, Bolig og Land <http://www.mbbi.dk/>

<http://www.gellerupparken.dk> med link til <http://www.helhedsplangellerup.dk/>

Trine Skammelsen og Ellen Braae: *Velfærdsdanmark 2.0 - hvordan?* Information | 27.05.2010

Gellerupparken. Er nedrivninger og ikonbyggeri de rette redskaber til at gennemføre en omdannelse, som de færreste betvivler væsentligheden af?

Henrik Dannemand: *Storbyer gør os alle rigere*. Berlingske | 04.08.2011

Vækst. Provinsen skal glæde sig over de store byers vækst. De giver nemlig job og penge til alle. »Storkøbenhavn er malkeko for resten af Danmark,« siger professor.

http://www.byplanlab.dk/sites/default/files2/byplan_0211_web.pdf

Byplan nr. 2 juni 2011. Artikler bl.a. Ove K. Pedersen: "Byerne og globaliseringen" med en politologisk vinkel på byudviklingen.

Jan Gehl: *Byer for mennesker*. Bogværket 2010

Georg Simmel: *Storbyerne og det åndelige liv*, i Georg Simmel: *Hvordan er samfundet muligt?*
Gyldendal 1998 side 191-207.

Tysk

Goethe-Institut: Stadtlandschaften - Dossier zum Thema Architektur, Stadtplanung,
Stadtentwicklung, Stadtforschung:

Stadt der Zukunft: <http://www.goethe.de/kue/arc/dos/dos/sls/sdz/deindex.htm>